Naročnina $2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ŠT. 66. NO. 66. CLEVELAND, OHIO, TOREK, 19. AVGUSTA 1913 VOL. VI.

Mestne novice.

Nova določila glede pohajanja mladoletnih otrok v šole. Strogo nadzorstvo države nad otroci.

URADNO POROČILO.

—Nova postava glede šolskih otrok je stopila sedaj v veljavo, in glavne točke te postave so: Vsak deček, v starosti od 8 do 15 let, in vsaka deklica od 8 do 16 let, mora pohajati v šolo. Vsak deček, v starosti med 15 in 16 letom, ki nima nobenega dela, mora hoditi v šolo. Vsak otrok mora hoditi v šolo od prvega tedna, ko se odpre in redno pohajati šolo, dokler je odprta. Šola mora trajati najmanj 28 tednov na leto. Nobena oseba, tovarna, korporacija ali sploh kdo drugi ne sme dati dečkom izpod 15. leta dela tekom šolskih ur. Noben deček izpod 16 ali deklica izpod 18 let ne sme delati, če nima šolskega spričevala in spričevala starosti. Noben deček ne sme dobiti takega spričevala, dokler ni spolnil 15 let, in je z dobrim uspehom zvršil šesti razred ljudske šole. Deček, ki med 15 in 16 letom preneha z delom, mora iti tekom dveh tednov zopet v šolo, razven če je tedaj dobil drugo delo.

Te postave so jako važne, in jih posebej omenjamo za naše slovenske stariše, kajti država Ohio ima novo šolsko oblast, ki bo strogo nadzirala otroke in stariše, da vsi spolnujejo do črke postavo. Otroku naj se da prilika, da pohaja kolikor mogoče šolo, da bo pozneje kaj koristen svetu. Stariši naj strogo pazijo, da se njih otroci ne potepajo ali z lažmi izgovarjajo, da ni šole. Objednem naj pa otrokom delajo veselje do šole, da ne bodejo šli s kislimi obrazi do vrelca učenosti, pač pa veselih lic. Saj ve marsikdo izmed vas, kako grenko je poznejša leta, ko je človek čutil, kako bi hudo rabil nekoliko več izobrazbe kot jo ima. In če se Janezek ne bo učil, se tudi Janez ne bo. Zato pa moramo biti hvaležni državi, ki skrbi za strog, toda dober šolski pouk.

Vse politične stranke so sklenile, da začnejo z volivnim bojem šele 1. oktobra. Dotedaj pa se pripravljajo razni kandidatje za svoje gromovite govore. Letošnja volivna kampanja v Clevelandu bo jako živahna.

—Strašna vročina, ki vlada že skozi cel teden, je zahtevala mnogo žrtev v Clevelandu. Po mnenju zdravnikov je tekom enega tedna direktno radi vročine umrlo 82 otrok, in na cesti se je zgrudilo mrtvih osem oseb. Vremenski prerok je izdal poročilo, da bo od torka naprej hladneje.

—Tatovi, uzmoviči, roparji in drugi lopovi so imeli krasno trgovino v soboto zvečer in ves dan v nedeljo. Nič manj kot petnajst oseb se je pritožilo policiji, da so bili na pouličnih karah okradeni. Nekdo je na kari zalotil sumljivo osebo v trenutku, ko mu je segla v žep, kjer je imel dvesto dolarjev. Osumljenec je hitro skočil s kare, a mož za njim, in ga je pozneje dobil. Policija je vjela še dvanajst drugih zločincev. Roparji so udrli v soboto in nedeljo v dvanajst stanovanj, pretepli nekaj oseb do nezavesti, odnesli pa niso mnogo. Tri saloone so okradli v nedeljo. Gospodar nekega saloona na Champlain ave. je opazil skozi okno kuhinje, da je tat v gostilni. Hitro je telefoniral na policijsko postajo, in policija je dobila tatu v trenutku, ko se je gostil z dobrim žganjem. Ukradel je tudi 30 centov, zlato pero in dve steklenici žganja.

—Dr. sv. Antona Padovanskega ima svoj piknik na delavski dan, 1. septembra v Dahler vrtu.

—Hrvatski Sokol ima na delavski dan veliko veselico spojeno s semnom v Uhlmanovi dvorani.

—Za skupno veselico vseh društev, ki spadajo k S. D. Z. se tudi vrše obširne priprave. Na delavski dan 1. septembra je najel odbor vso gostilno in dvorane John Grdina za veselico. Delovala bodejo vsa društva. Čisti dobiček je namenjen društvom kot prispevek k stroškom za delegate.

—Davek hočejo naložiti na knjige, ki so tiskane v tujih jezikih in ki pridejo iz Evrope. Dosedaj so take knjige bile colnine proste. Sedaj nameravajo naložiti 15 odstotkov colnine. Ohioski senator Burton se je izjavil, da se bo proti temu boril.

—V Clevelandu se je mudil kongresman 21. distrikta, R. Bulkley. Izjavil se je, da namerava vlada Zjedinjenih drž. odsedaj naprej sama izdelovati velikanske jeklene plošče za bojne ladije, in da je v ta namen dovolil kongres deset milijonov dolarjev, da se zidajo tovarne. Kongresman Bulkley se je izjavil, da dobi najbrž Cleveland tovarno za izdelovanje takih plošč. Tovarna bi veljala pet milijonov. Delavci, ki bodejo tam ulsužbeni, bodejo pod upravo zvezine vlade, in se jim bo na vsak način bolje godilo kot onim, ki so uslužbeni pri Steel trustu.

—Poročno dovoljenje sta dobila Pretlow Munger in Jessie Slaughgh. Deklica je nema in gluha, ženin pa je samo gluh, govoriti pa zna.

—V uradu County clerka so izdali v soboto 500 lovskih dovoljenj. S 1. septembrom se začne lov na divje race.

—Iz sicer jako zanesljivega vira smo zvedeli, da je bivši župnik fare sv. Lovrenca v Newburgu, Frank Kerže, imenovan glavnim vojaškim kaplanom armade Zjedinjenih držav, z letno plačo $6000.00.

—Pozor naročniki v Collinwoodu! Da preskrbimo našim naročnikom v Collinwoodu v hitrejšem času list, smo nastavili za oni kraj posebnega raznašalca, ki bo prinesel list vselej že v ponedeljek popoldne in v četrtek popoldne ali pa najzadnje do torka ali petka zjutraj. V prvih tednih se lahko naredi kaka pomota, zato prosimo vsakega naročnika, ki ne bi sprejel lista, da nam to takoj naznani, telefonično ali pa po dopisnici. Skrbeli bodemo, da bo vladal red. Rojake v Collinwoodu pa, ki še niso naročniki, prosimo, da se naročijo na list in pošiljajo v urad take novice, ki vsakogar zanimajo.

DENARJE V STARO DOMOVINO pošiljamo:

50 kron	za	10.30
100 kron	za	20.45
200 kron	za	40.90
300 kron	za	61.35
400 kron	za	81.80
500 kron	za	102.25
1000 kron	za	204.00
2000 kron	za	407.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y
ALI PODRUŽNICI
6104 St. Clair ave., N. E.
CLEVELAND, O.

S. N. Čitalnica.

Cleveland, Ohio. Cenjeni g. urednik. V četrtek dne 21. avgusta ima Slovenska Narodna Čitalnica izvanredni občni zbor, da se ukrene vse potrebno še za nadaljni obstoj te preimenitne institucije v Clevelandu.

Ko sva dne 16. septembra 1906 z Rajko Feigelnom sklicala ustanovni shod za Čitalnico je bilo navdušenje med zavednimi rojaki, starimi in mladimi, splošno. Z velikimi žrtvami se je Čitalnica uredila, da je danes prva te vrste v Ameriki. Na razpolago so vsi važni starokrajski listi in vsi ameriški slovenski časopisi. Knjig za cirkulacijo ima blizu pet sto. Na razpolago imamo najboljše slovenske knjige, kar se jih je kdaj pisalo. Tu dobite naše prvake Prešerna, Gregorčiča, Jurčiča, Levstika, Stritarja, Tavčarja in novejše pisatelje. Imamo knjige o zgodovini slovenskega naroda in njega literaturo poleg raznih znanstvenih knjig.

Čitalnica je več let živahno delovala; člani so jo podpirali gmotno in moralno. Včasi so bili čitalniški prostori še premajhni za vse bralce. Zadnja leta je Čitalnica gmotno še dokaj dobro izhajala izvzemši letos, toda bralcev in obiskovalcev je bilo vedno manj. Ali med 20.000 Slovencev v Clevelandu res ni niti par sto oseb, ki bi se zanimale za razvoj slovenskega slovstva in ki bi bili pripravljeni združeno ohraniti nekaj slovenskih spominov in sporočil naših prednikov in sedanjih pisateljev? Pač žalostno.

Zdi se človeku, da smo Slovenci izgubili vse ideale. Nekaterim je mar samo pijača, drugim vsemogočni dolar, tretjim vsakdanje puhle fraze, četrtim amerikanski športi, drugi pa živijo tja v en dan brez upanja in brez — navdušenja.

Res je, da je delavstvu težko posvetiti kaj prostega časa učenju, toda kako si bo zboljšal svoj gmotni položaj, ako se ne bo vedno učil in zasledoval razvoj časa. Delavci bi lahko dobili veliko utehe in zabave v knjigah, samo če bi bilo kaj trdne volje. A ravno volje in ognja nam manjka. Duševna hrana je nazadnje človeku ravnotako potrebna, kakor telesna hrana. Nihče se ne more prištevati naprednim in olikanim ljudem, ako nima nobenega veselja za knjige.

S Čitalnico smo ustanovniki mislili ustanoviti nekako središče za vse intelegentne Slovence v Clevelandu in za vse, katerim je mar izobrazba. Ustanovljena je bila Čitalnica na neodvisni podlagi, zato ima vsak vstop vanjo. Združeni bi lahko toliko krepkeje delovali in gojili slovensko zavest. Jezik sam nima veliko pomena za ljudi, ako pa narod ne pozna niti lastnih pisateljev in miselcev, ki so se trudili za slovenski narod, oziroma se še trudijo.

Zato naj se vsi člani snidemo na občnem zboru in oživimo Čitalnico ter jo napravimo za kulturno središče Slovencev v Clevelandu.

Dr. F. J. Kern.

Proti izseljevalnim agentom.

V zadnjem času se je vršilo v Galiciji več kot 50 obravnav proti izseljevalnim agentom družbe Canadian Pacific zaradi prestopka izseljniškega zakona. V največ slučajih gre za posredovanje izseljencev, ki še niso zadostili vojaški dolžnosti.

Samo $2.00 za celo leto, in dobite "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

Harry Thaw pobegnil

Morilec arhitekta Stanforda je na senzacijonalen način pobegnil iz državne norišnice v Matteawanu. Ves beg je bil skrbno pripravljen. Govori se, da je nekdo dobil $30.000, ker je pomagal Thawu k begu.

New York, 17. avgusta. H. Kendall Thaw, morilec Stanford Whiteja, je danes pobegnil iz državne norišnice v Matteawanu. Eno uro po svojem senzacijonalnem boju iz blaznice, je bil že preko meje newyorške države, tako da mu oblasti države New York ne morejo ničesar več narediti. Postava namreč ne dopušča, da bi ena država drugi izročila blaznega, in če je Thaw v resnici pobegnil iz države New York, tedaj je prost. Vendar bodejo oblasti na drug način skušale se polastiti Thawa. Obdolžile ga bodejo dejanskega napada na stražnika zapora pri vratih. Ker pa postava ne dela odgovornega blazneža za kak zločin po kriminalnih postavah, bodejo teško kaj naredili.

Beg Thawa je bil eden izmed najbolj dramatičnih v zgodovini zločincev. Vrata pri glavnih vratih norišnice je baš odprl vratar, da spusti v poslopje nekega mlekarja, ko skoči Thaw na vratarja in ga pobije na tla. Nato pa skoči v pripravljeni avtomobil, ki je takoj z vso silo odpeljal v smeri proti državi Connecticut. Kake pol milje je šel divji dir, potem pa je dohitel prvotni avtomobil druzega, večjega. Prvi avtomobil počaka, Thaw skoči ven in hitro zgine v notranjosti druzega, ki je potem zdirjal naprej s hitrostjo najmanj 70 milj na uro. Avtomobil je dirjal skozi Stormville, N. Y. ne prenehoma štirinajst milj, ne da bi kaj ustavil hitrost. Avtomobil je dospel na mejo države Connecticut pri New Canaan, Ct.

Dr. Raymond Kieb, ravnatelj v Matteawanu, je prepričan, da je bil beg Thawa izpeljan po dobro premišljenem načrtu. Baje je ravnatelj dobil sporočilo, da se je Thaw usidral v nekem pristanišču v Connecticutu, kjer je čakala pripravljena jahta, ki naj ga pelje v Evropo. Ravnatelj norišnice je dal povelje, da se zapre Barnum Howarda, ki je bil na službi tedaj, ko je Thaw pobegnil. Thaw je prišel v norišnico 1. februarija 1908. Prejšnji ravnatelj norišnice, dr. Russeljl, je hotel Thawa sam oprostiti, in je baje zato dobil $20.000. Toda to je prišlo na dan, in dr. Russell je moral pustiti svojo službo. Novi ravnatelj dr. Kiel je nastopil svoj urad šele letos 6. junija.

Dr. Kiel je mnenja, da je Thaw podkupil nekaj stražnikov v norišnici, ki so mu pomagali na prosto, a za beg od zunaj pa so skrbeli njegovi sorodniki. Sumljivo je tudi dejstvo, ker so pretečeni petek prišli štirje tujci v mesto Matteawan z jako velikim in močnim avtomobilom, kakoršnjega v Matteawanu poprej še niso videli. Vsi ti štirje možje so ostali v hotelu do nedelje. V soboto se je pa tem štirim možem pridružil še peti. Štirje možje so se v hotelu prav dobro zabavali. Večinoma so ves dan pili, in vsak, ki je prišel v saloon zraven, je dobil piti zastonj. Govorili so veliko. Peti mož, po imenu Thompson, se je v petek zvečer napil, in je v svoji pijanosti izustil besede, iz katerih se lahko sklepa, da so bili vsi pripravljeni Thawu pomagati do bega. Thompson je namreč dejal, ko so ga vprašali, kakšno delo ima: Moje delo je, da pomagam dobrim fantom, ki imajo sitnosti.

Vseh pet mož je prišlo v nedeljo zjutraj ob tri četrt na sedem k lastniku hotela in so plačali svoj račun. Precej časa je potem vzelo, da so se pripravili na avtomobilu, nakar so počasi odpeljali smeri proti norišnici. Veliki avtomobil je vozil naprej, dočim je mali počakal pred vratmi norišnice. Šofer je skočil z avtomobilla, kot bi hotel pogledati, če je pri avtomobilu vse v redu. Kmalu potem pa prileti Thaw iz norišnice. Po vožnji, ki je trajala pol milje, se preseli Thaw v večji avtomobil. Manjši je pa vozil za večjim, očividno z namenom, da bi zadrževal preganjalce, ali pa da bi sprejel Thawa če bi se pri prvem avtomobilu kaj polomilo.

Uradniki v norišnici so bili tako zmedeni, da je trajalo pol ure, predno so začeli najemati avtomobile, motorna kolesa in stražnike, ki naj začno s preganjanjem. Telefoniralo se je hitro na vse kraje, naj policija zadrži vsak avtomobil. Nobena policija ni videla avtomobila v nobenem mestu. Šele eno uro po begu, se je sporočilo iz neke vasice blizu connectikutske meje, da so tam videli avtomobil, ki je dirjal kot kanonska kroglja skozi vas. Ta vasica je od Matteawana 75 milj, katero pot je naredil avtomobil v eni uri.

Objednem pa so tudi prijeli stražnika Barnuma. Šerif ga je zaprl v coutny ječo. Barnum je star 57 let, in je že osemnajst let stražnik v norišnici, ne da bi kdaj kaj zakrivil. Na sodniji je odločno tajil vsako krivico, vendar je policija prepričana, da je tudi on pomagal Thawu pri begu.

New York, 17. avgusta. Tu se mudi bivša žena Thawa, znana igralka Evelyn Nesbit Thav, radi katere je Thaw ustrelil Witheja. Ko je zvedela, da je Thaw pobegnil, se je silno prestrašila, in izjavila se je, da če je Thaw prost, da jo gotovo ubije. Pa tudi drugi ljudje se ga morajo bati, kajti Thaw je pijanec in v svoji pijanosti naredi vedno kako neumnost. Nabolj se mora bati dr. Austin Flint, ki je bil Thawov največji sovražnik.

Neki prominentni odvetnik se je izjavil: Država New York je odgovorna za beg Thawa. Naravnost škandal je, kar so Thawu dovolili v zaporu, da je skoro enako razkošno živel kot bi bil prost. Koliko stražnikov in uradnikov je bilo od njega podkupljenih, ni mogoče povedati. Vse se je treslo pred njim v znamenju mogočnega dolarja. In prepričan sem, da je tudi sedaj nekdo v Matteawanu dobil $30.000, ker se nahaja Thaw na prostem. Ena stvar pa je gotova. Thaw se ne bo dolgo skrival. Nekaj požirkov žganja bo povzročilo, da Thaw zopet podivja, nakar bo šel naravnost v New York, kjer bo začel delati sitnosti.

Nekaj iz življenja Thawa. Rojen 1879 kot sin milijonarja William Thaw iz Pittsburga. Leta 1901 se je sestal z Evelyn Nesbit, ki je bila plesalka na gledališkem odru. Od 1901 do 1906 je živel najrazkošneje in zapravljal denar z vlačugami in igralkami. Leta 1905 se je poročil z Evelyno, četudi mu je mati odsvetovala. Sprva ga je hotela razdediniti, pozneje pa mu je dajala $60.000 na leto. Leta 1905 je začel preganjati Stanford Whiteja in je zapravil tisoče dolarjev s tem, da je plačeval detektive. 25. junija 1906 je ustrelil Whiteja na strehi nekega gledališča v New Yorku. Do aprila 1907 je trajala proti njemu obravnava glede umora, toda porotniki se niso mogli zediniti. Ta obravnava je veljala $200.000. Januarija 1908 so ga zopet sodili radi umora, je bil spoznan krivim, objednem pa pripoznan blaznim. Oddan v norišnico februarija meseca 1908. Ta razprava je veljala $150.000. V mesecu juniju 1908 se je začela nova obravnava proti njemu, ki naj bi dokazala, da ni nor. Veljala je razprava zopet $65.000. Thaw je moral še nadalje ostati v norišnici. Na koncu leta 1908 se je začela četrta obravnava, ki naj dokaže, da Thaw ni blazen. Razprava je veljala $50.000. Pozneje je prišlo še trikrat do obravnave, toda Thaw je moral vedno ostati še v norišnici. Zadnje tri razprave so veljale le $125.000. Razkošno življenje Thawa v ječi norišnice, veljalo je $15.000. Nadalje so Thawovi odvetniki plačali raznim osebam $150.000, da "molčijo". Njegova mati je zapravila $150.000 radi njega. Detektivi $15.000. Ženi je dal $50.000. Zdravniki so veljali Thawa 75.000. Vsega skupaj je plačala Thawova mati nad en milijon dolarjev, da bi sina oprostila. Državo New York je veljalo skoro pol milijona. Vendar se tudi sedaj sodi, da je Thawu nekdo od države pomagal k begu. Saj je znan pregovor, ki pravi, da z zlatom obložen osel preskoči vsak zid.

Bulgari grozijo.

Med evropskimi vladami in med turško vlado se je vnel velik prepir, kdo dobi Drinopolje.

BULGARI PRIPRAVLJENI.

Berolin, 17. avgusta. Kakor se poroča iz uradnih krogov, bi nemški cesar jako rad preprečil ponovno vojsko, ki grozi, da zbruhne na Balkanu. Avstrijska, angleška, francoska in ruska vlada so dobile posebne načrte, kako naj bi se na Balkanu ohranil mir. Baje želi nemški cesar, da se zbere mednarodno razsodišče, ki naj določi, kdo bo obdržal Drinopolje. Turška vlada je zagrozila, da žrtvuje raje celo svojo armado kot bi izročila Drinopolje Bulgarom. Iz druge strani se pa poroča, da se Bulgari že pripravljajo, da porabijo prvo ugodno priliko, da se navale na Drinopolje, katero mesto hočejo na vsak način imeti. Dasiravno je bila Nemčija vedno velika prijateljica Turkov, ker ima z njimi velike kupčijske zveze, vendar v tem slučaju ne bo dovolila, da obdržijo Drinopolje Turki.

Carigrad, 17. avgusta. Turška armada se še vedno bojuje po Traciji. Turki so morali po sklenjenem miru v Bukareštu izročiti precejšen del Tracije Bulgarom. Le Drinopolje in nekaj vasij v bližini imajo še zasedene. Iz Kučivka se poroča, da so Turki včeraj ujeli oddelek bulkarske vojske, ki je štel 85 mož. V Drinopolju so zaprli tri bulgarske častnike kot ogleduhe. Turška vlada je naznanila, da stopi z Grčijo, Srbijo in Črnogoro zopet v diplomatično poslovanje, z Bulgarijo pa ne.

Dunaj, 17. avgusta. Tu se bojijo velikega upljiva, ki ga dobiva Srbija na Balkanu. Srbi so po sklenjenem miru v Bukareštu dobili veliko več zemlje, kot so si jo pridobili z vojsko proti Turkom. Srbija je danes najbolj močna balkanska država, kar avstrijski vladi ni kaj po volji, kajti srbska vlada je bila vedno nasprotna avstrijski, dočim so Bulgari večkrat potegnili z Avstrijo.

Posledice suše.

V severozapadnih državah je silna suša zamorila mnogo poljskih pridelkov. Dež je nekoliko pomagal zadnji dan.

MOLITVE PO CERKVAH.

Kansas City, Mo., 17. avgusta. Po vseh severozapadnih državah, kjer se pridela največ žita, je vladala že sedem tednov silna suša. Mnogo poljskih pridelkov je popolnoma uničenih. Največ je trpela država Kansas. Ljudje skoro po vseh mestih so cele dneve molili po cerkvah, da bi prišel dež.

V soboto popoldne se je pojavil prvi dež. Padal je celo popoldne, in po nekaterih krajih celo noč. Vremenski urad je razglasil, da je suša minila. Dobro je deževalo tudi po Missouriju in po severni Oklahomi.

Dež ni padal po celi državi enako. Največ dežja so dobili v južnem delu države, kakor tudi med Emporia in Topeca. Prvi dež tekom 71 dnij je začel padati v Concordia, včeraj popoldne. Tekom suše je v dotičnih krajih termometer kazal neprestano 100 stopinj vročine. Na mnogih krajih, kjer je pričel padati včeraj dež, je vladala neprestana suša deset tednov.

Velika nevihta je pridrla v bližino Cheney, Kans. uničila več hiš in naredila sicer mnogo škode. Vetru je sledilo močno deževje.

V Wichita, Kans. so se v vseh cerkvah pripravljali, da prirede velike molitve in procesije, da bi prišel dež. Ker so pa v soboto vsa znamenja kazala, da dež pride, so molitve izostale. Popoldne pa se je nebo zopet zjasnilo, in vse ljudstvo je drvelo v cerkev k molitvam.

V Kansas City vlada neznosna vročina. Mnogo otrok in starih ljudij umrje vsak dan na posledicah vročine. Posebno v ubožnem delu mesta, kjer prebivajo reveži, je pomanjkanje ledu silno občutno. Premožnejši ljudje so začeli zbirati denar, da pomagajo siromakom.

V Topeka, Kans. so odpovedane vse gledališčne igre, klubi in društva nimajo sej radi silne vročine. Župniki po raznih cerkvah so naznanili, da bodejo skrčili svoje pridige kar se da, in da se skrčijo tudi vsi drugi cerkveni obredi. Več nedelj so bile cerkve skoro prazne, ker nihče ni hotel iti v velik drenj in v soparo v cerkvi. V Springfield, Mo. grozi pomanjkanje vode. Mestne oblasti iščejo v bližini studence in izvirce. Če ne pade dež, tedaj nastane v mestu nevarnost, da bo prebivalstvo žeje umiralo. Vsa bližnja mesta čutijo enako pomanjkanje vode. Tudi tukaj molijo po cerkvah za dež.

Po južno - zapadnem delu Kansas posebno trpijo premogarska mesta na pomanjkanju vode. Iz Pittsburg, Kans. vozijo vodo s posebnimi vlaki v druga mesta. Iz St. Joseph, Mo. se poroča, da je suša tam posebno škodovala sadju. Jabolka in drugo sadje pada nezrelo iz dreves, in farmarji imajo velikanske zgube. Reke, ki imajo veliko rib, so se posušile, ali so pa ostale le navadne mlake. Ljudje lovijo ribe kar z rokami. Guverner države Kansas se je izjavil, da bo vlada dala narediti na vsaki farmi velik ribnjak, ali majhno jezero, v katerem se bo shranjevala voda po zimi za poletje. Guverner je rekel, da bi morala biti država Kansas najmanj 100.000 takih jezer, in suša potem farmam ne bo škodovala.

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko.....$2.00
Za Evropo.....$3.00
Za Cleveland po pošti.....$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15.000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 66 Tue. Avg. 19'13 Vol VI

UNION PRINTERS TRADES & LABOR COUNCIL CLEVELAND, O. 83

Koristi ameriškega državljanstva.

Vsak podanik Avstro-Ogrske ima pravico, da postane ameriški državljan. Te pravice mu ne more nihče odvzeti. V splošnem postanejo prav lahko vsi Evropejci državljani. To povemo raditega, ker skoro vsi azijski narodi nimajo te pravice, če se še toliko borijo za njo.

Zjedinjene države in Avstrija ste sklenili leta 1871 ugovor ali pogodbo, ki naj uravna stališče bivših avstrijskih podanikov, ki so postali ameriški državljani. Vsak kdor ni pobegnil vojakom ali da se ni nahajal na začasnem dopustu, ter je v Ameriki postal državljan, se lahko vrne domov, kadar se hoče, in nihče nima pravice ga kaznovati radi tega, ker ni zvršil svoje vojaške dolžnosti.

Mnogokrat se je že pripetilo, da so imeli naši ljudje, ki so postali državljani in so se vrnili domov, v domovini velike sitnosti. Razni biriči in hribovski župani ali pa pisači po glavarstvih, ki nimajo niti pojma o pogodbi med Avstrijo in Zjedinjenimi državami, bi najraje take ljudi takoj prijeli in jih vtaknili med vojake. Razume se, da se za take ljudi takoj potegne ameriški konzul, če zve za slučaj, in da jih takoj oprostijo vsega. Mnogokrat se je že zgodilo, da so kakega ameriškega državljana, ki je prišel domov in so ga vtaknili v vojake, poslali bogve kam daleč, in to vse radi nemarnosti cesarsko kraljevih komisarjev.

Kadar kdo naših rojakov potuje v staro domovino, in je za časa svojega bivanja v Ameriki postal tukajšnji državljan, predno gre, naj se potrudi in piše na Secretary of State, Washington, D. C. Ta mu bo poslal drage volje potni list, ki velja samo $2.00. Ta potni list se prav lahko dobi, in nimate prav nobene sitnosti pri tem. Kadar prosite za potni list, pojdite k javnem notarju v vašem mestu, on vam bo spolnil potrebno prošnjo, nakar pride potni list prav v kratkem času.

Kakor hitro imate potni list v rokah, tedaj potujete brez skrbi. Zjedinjene države spoštujejo pred celim svetom, in ves svet ima velik rešpekt pred njimi. Kadar pridete v staro domovino, naznanite se najbližnjemu ameriškemu konzulu, naj bi bilo onemu v Reki ali v Trstu, ter mu povejte, da se bodete takoj na njega brzojavno obrnili, če vam bo kdo hotel nadlege delati.

In ko pridete domov, in vas hoče kak nadut pisar nahruliti, zapreti ali celo s pomočjo orožnikov ukleniti, takoj se brzojavno obrnite na ameriškega konzula pri katerem ste se naznanili, in njegova prva skrb bo, da pošteno prebere kozje molitvice onim neotesancem, ki nosijo cesarsko uniformo, a nimajo pojma o postavah. Objednem pa bodejo dobili tudi primeren poduk, da naj v prihodnje bolj skrbno in človeško postopajo z državljani mogočnih in svobodnih Zjedinjenih držav.

Zadnja leta se na Slovenskem in Hrvatskem jako obzirno postopa napram ameriškim slovenskim državljanom, ker o tekom zadnjih deset let neotesani avstrijski uradniki dobili kilometer dolge nosove od vlade, ker so se protipostavno obnašali napram ameriškim državljanom. Kakor smo omenili, nihče naj ne posluša avstrijskih uradnikov, in če postanejo lednji sitni, kar hitro se obrnite na ameriškega konzula, ki edno skrbi, da se taki gospodje malo ohladijo.

Kakor vidimo iz tega, je to velika ugodnost za vse one, ki postanejo državljani, in radi tega ne bi smelo biti Slovenca med nami, ki se je tu naselil, da ne bi postal ameriški državljan.

Na podlagi dogovora med Zedinjenimi državami in Avstrijo, ni nobena država obvezana, da izroči drugi državi zločinca, svojega državljana, ki je na mejah drugih držav naredil zločin. Posebno pa ne morejo in ne smejo izročiti Zjedinjene države nobenega političnega zločinca Avstriji. Da to bolj razjasnimo, povemo vzgled: Ako gre kdo izmed nas, ameriških državljanov, v staro domovino in tam naredi kak politični zločin, n. pr. da cesarja "razžali" ali ruje zoper vlado, ter ga začnejo avstrijske oblasti loviti, on gre lahko prav mirno v Zjedinjene države, ne da bi ga slednje izročile v roke avstrijskim rabljem. Da, še več! Ako gre kdo izmed onih, ki so ameriški državljani, v staro domovino, in tam ubije kakega narodnega tirana, recimo hrvatskega kraljevega komisarja, ki je ljudstvu vzel vso svobodo in zatrl vse pravice, in potem pobegne v Ameriko, Zjedinjene države takega človeka ne bodejo izročile avstrijski vladi, in naj tudi avstrijska vlada trdi, da je to navaden a ne političen zločinec. Seveda, če takega človeka primejo v Avstriji, tedaj so mu vislice gotove, tu v Ameriki je popolnoma varen, in se za njega niti ne zmeni nihče.

Mi nismo tega napisali v namenu, da bi delali propagando za zločin, pač pa smo napisali, da narodu pokažemo, da je ameriško državljanstvo lahko marsikateremu velike korist, če se zna slednjega prav in pošteno poslužiti. Pisali pa bodemo ob priliki, koliko nam državljanstvo koristi v tej deželi.

Konec krvavega plesa.

Brali smo zadnji teden, da je krvava bratska vojska prišla do svojega konca. Zavezniki, bratje in sovražniki so podpisali mir.

Kdo je kaj dobil od teh zaveznikov in sovražnikov? Nihče. Vsi so zgubili. Vsi so nesrečni in nezadovoljni.

Bulgari so zgubili, to je, niso dobili onega, kar so želeli.

Srbi so tudi zgubili, ker se jim ni zgodilo tako, kakor so nameravali.

Grki so dobili toliko, kolikor niso zaslužili, niti pravice imeli do tega, in raditega vseeno niso zadovoljni.

Tudi Črnogorci niso dobili, pač pa se bodejo morali zadovoljiti s tem, kar jim bo Srbija darovala.

Rumunci so dobili. Da, Rumunci so dobili največ, čeravno se niso borili, pač pa so porabili bratomorno vojsko, da tem "bratom" ukradejo kos zemlje — kar udrli so nad Kajnove brate in rekli: Mi vam bodemo gospodarji. In Rumunci so edini, ki so danes na Balkanu zadovoljni.

Poleg vsega tega pa so še Turki — prišli so v Drinopolje, in kmalu, če se ne motimo, se bo še enkrat začel krvavi ples, da se jim s silo iztrga iz grabežljivih rok mesto, ki je prelilo toliko hrabre srbske in bulgarske krvi.

In to je posledica vojske. To so fakta. To je zgodovinska resnica.

In kaj sedaj? Narodna dolžnost je, da najsvetejša vseh rodoljubov je, da skušajo izkoreniniti sovraštvo in mržnjo, ki vlada med Srbi in Bulgari, da se ta dva naroda spoprijaznita.

In to ne bo lahko. Kri bratska, ki se je prelila, katero je brat Srb bratu Bulgaru z bajonetom in svincem iz telesa puščal — ta kri se še kadi na bojnih poljanah. Teške so te rane, ker so bratske, in treba je najslavnejšega narodnega zdravnika, ki bo s spretno pametjo zacelil skeleče rane.

No, Bulgari in Srbi so bistre pameti, in če jih pamet ni zapustila, tedaj so že sami sprevideli, kaj so naredili, morda jih sreča pamet po tolikih skušnjah, ki so jih dobili v teh vojskah. Prepričati se morajo, da posamezno ne morejo nikamor, da se lahko zapletejo v suženjstvo. Prepričati se morajo, da bodejo skupno s slogo lahko napredovali in zagotovili blagostanje revnih narodov.

Bulgarski in srbski državniki morajo to spregledati, da krenejo na drugo pot, ki jih vodi do bratske ljubavi, do skupne supremacije na Balkanu.

Sedaj so izkrvavljeni, izmučeni, zbiti, izmozgani s prvim in drugim krvavim tepežem — in preteklo bo mnogo časa, da se popravijo. Med tem časom pa je dolžnost vseh bajo politikarjev in državnikov, da izrujejo narodu iz srca strupeno želo bratskega sovraštva, ki ga je povzročila druga balkanska vojska. Da si podata Bulgar in Srb zopet bratsko roko, kakor to pristoji bratom, da se bodemo zopet čutili kot Slovane plemenitih mislij in skupne edinosti.

Nekaj o sokolski ideji.

Nepoučeni svet misli, da so sokolska društva večinoma zabavni klubi, da so samo za to, da se mladina zabava, da za šalo poskušajo vratolomne vaje, da v lepi sokolski obleki paradirajo in povečajo slikovitost raznih veselic.

Žal, da celo nekateri v sokolskih krogih ne pojmijo pravo sokolsko nalogo, ter jo raditega tudi krivo vrše. Temu pa je posledica, da ljudje izven sokolskih krogov ne vidijo v sokolski ideji nič posebnega ali rodoljubnega.

Da zginejo taka kriva mnenja in da začne narod o sokolskih društvih nekoliko drugače misliti, je dolžnost, da se-prava sokolska ideja raztolmači, da Sokoli vedno delajo kot sokoli, da se trudijo čimbolj spolnovati sokolske nauke. S takim živahnim in vztrajnim delovanjem se probudi zavest v ljudski duši, plemenite misli dobijo vstop v narodno mišljenje. Raditega pa bi bilo treba, da se naši poznani ljudje, naši prvaki in rodoljubi, malo bolj prise danes tako malo zmenijo — in da ravno narodni rodoljubi postanejo pravi sokoli.

Res je, da oni priznavajo korist sokolstva, da sokolstvo ljudem priporočajo, a sami se nekako po strani drže. Ti, ki so duševno bolj razviti, bi morali se za stvar zainteresirati.

Sokolsko idejo so točno označili neumrljivi rodoljubi Tyrš in Fuegner. Njih naukov, so se takoj oprijeli bratje Čehi, katerim je prinesel ta korak neprecenljive sadove na polju narodnega in splošnega človeškega napredka. Od Čehov so prejeli sokolsko ustanovo vsi ostali slovanski narodi. Tudi Slovenci v stari domovini so se zavzeli za to idejo, ko so se prepričali o njenej vzvišenosti, dalekosežnosti in pomenljivosti. V skoro vsaki večji vasi, trgu ali mestu dobite sokolski oddelek.

Reče pa se lahko, da mi velike sokolske važnosti še ne razumemo popolnoma in jasno. Prav ravnodušne se kažemo napram tej veliki sili. Tudi v naši novi domovini nam je sokolska ideja blagonosna, koristna in pomaga pri narodnem napredku, da se ne potopimo v morju stoterih jezikov, ki nas obdajajo. In tedaj, če se bodemo vestno držali sokolskih naukov, bodemo videli, da je to enako koristno telesu in duhu, da je to karakterno in kulturno odgajanje naroda, ki bo samo tedaj, če bo telesno sifen, a duševno zavéden, se lahko uspešno boril za svoj napredek tudi med tujimi narodi, obenem pa bo kot enota s svojimi brati v stari domovini, katerim je lahko na pomoč, ker tam razni nasilniki neprestano ropajo narodu svobodo in življenje.

Glavna naloga sokolstva je širjenje in vzdržavanje vzajemnosti vseh Slovanov, stvarjanje čvrstih medsebojnih vezij in močnega bratstva, da se tako telesno in duševno silni bratje lahko ustavljajo vsakemu nasilju in pogubi, ki danes preti Slovanstvu od številnih ovražnikov. Zato je pa treba, da so sokolska društva ognjišče narodne zavesti, močan ščit najbolj svete borbe, borbe za prosveto, jedinstvo, samostojnost in svobodo. V sokolstvu se odgajamo v narodnemu duhu svobode, se krepimo v bratstvu vztrajnosti ljubezni do naše domovine, kateri smo dolžni življenje, in za katero, kot verni sinovi, moramo žrtvovati vse.

V sokolskih redih ne sme biti nobenega častihlepneža, nobene sebičnosti, a še manj slavohlepja. V sokolskikh vrstah je samo prostor dolžnosti do vztrajnega dela. Pri upravi sokolskih društev ne sme o biti ljudje po sorodstvu ali prijateljstvu, pač pa po sposobnosti. Odlikovati se morajo po plemenitosti srca in duše in morajo imeti tudi voljo, da nekaj žrtvujejo za uspeh sokolske ideje. Nikdar ne smejo priti do sokolske uprave ljudje, ki samo gledajo, da se jih časti, ali taki, ki so mrtvi za delo in ravnodušni. V njem mora biti na prvem mestu plemenita, nesebična, rodoljubna sokolska misel, ljubezen za narodno zjedinjenje, imeti mora težnjo, da bo sebi i narodu na korist in ponos. Take ideje morajo voditi vsakega Sokola.

Vsa sokolska društva morajo biti prevzeta z voljo in prepričanjem, da odgajajo dobre narodne sinove. Pri vsakem društvu je treba, da jih je nekaj, ki natančno razumejo sokolsko idejo, da jo potem širijo med svoje ostale brate. Kadar se bodejo narodni voditelji tako ponašali, lahko Sokol ostali narod odgoji v duhu sokolske misli. Tedaj bodemo lahko iz nepoučenih in malodušnih rojakov ustvarjali silne junake in energične borilce za narod. Oni pa, ki na ta način odgojujejo narod, bodejo imeli zavest, da so tudi sami pripomogli do narodnega povzdiga, in ta zavest jim bo najlepše plačilo.

Vsak pravi Sokol mora biti zajedno plemenit, pravi mož, energičen človek, jasnih načel, ki pokaže ob vsaki priliki svoje prepričanje, ne ozirajoč se na desno ali levo. Pravemu Sokolu je resnica prva beseda. Sokol je človek narodnega duha, ki plemenito misli in z vsakim dostojno postopa.

Tak Sokol je uzoren. To je karakter, ki mora uživati spoštovanje vseh. Tako moramo gledati, da odgajamo mladino.

Res je, da je takih še malo. Malo jih je, ki resno pojmijo sokolsko idejo, ki jo pravilno tolmačijo.

Toda sokolstvo napreduje, naglo se razvija v slovenskem življu. Tudi mi v novi domovini napredujemo, dasiravno počasi. Pri našem narodu manjka vztrajnosti, a poleg tega pa tudi pravih in požrtvovalnih sokolskih delavcev. In to je glavna zapreka nadaljnemu sokolskemu razvitku. Če bi vsak oni, ki se imenuje Sokol, tudi sokolsko delal, ne bal se truda, če bi posvečal širjenju sokolske misli vse svoje proste moči, tedaj bi imeli večji napredek. Koliko je slovenskih kolonij v Ameriki, kjer bi lahko sokolska društva cvetela, in kmalu bi se pokazal uspeh med narodom. Ni dovolj nositi samo sokolsko ime. Treba je tudi s privatnim življenjem pokazati, da je vsak svoboden demokrat, da ima voljo delati pri narodni vzgoji, treba je mnogo čitati sokolske knjige, ker s tem pride vedno večje razumljevanje sokolske ideje.

Pri nas je še ena velika navada, in ta je, da svoje rodoljube izražamo samo v velikih družbah na stoleh okoli miz. Tu se nazdravlja domovini, rane zdravice se glasijo, pa vse to nima nobenega uspeha. Navdušenje, ki se v takih trenutkih ponavlja, nima uspeha in ni trajno.

Navdušenost in volja za delo, ne sme biti samo začasno, pač pa mora prevzeti naša srca, krepiti nas mora k stalnemu delu. Oni, ki pa vedo, in ki so bolje poučeni, naj priskočijo na pomoč svojim nepoučenim bratom, da so jim vedno pri roki, da gledajo, da noben cilj ni previsok in pretežak, kjer je volja in vztrajnost.

Strelice.

Neki "učenjak" je znašel posebne vrste plin, s pomočjo katerega se bo lahko peljalo no — luno! Marsikateri naših ljudij je bil že tam, tedaj ko ga luna — trka.

* * *

V Teksasu delajo veliko kolekto, da naberejo $50.000, kateri denar bodejo poslali državnemu tajniku Bryanu, da neha z govori služiti denar in se drži svojega uradnega posla. Lepa ideja. Mi predlagamo, da se kolekta za vsakega onega, ki ne more živeti z 12 tisoči dolarjev na leto.

* * *

Newyorški pastorji so pri županu protestirali, ker dovoli baseball igro ob nedeljah, ki je "gospodov dan". Dobro jih jih je zavrnil župan: 'Gospodje od cerkve, kaj vi v nedeljo cel dan ležite ali delate za denar?"

* * *

"Slovenec" v Jolietu se baha, da je prejel v juliju mesecu $279.00 naročnine, a v juliju mesecu lanskega leta pa $180. Upravnik je hotel s tem povedati, kako njih list napreduje, toda v resnici je s tem javno priznal, da list nazaduje. Pomniti je treba, da je veljala pri "Slovencu" lansko leto naročnina $1.00 za celo leto, letos pa dva dolarja! Ergo, bi moral Slovenec letos julija dobiti celih $360.00, če bi hotel pokazati vsaj toliko, da ni zaostal. V resnici je pa aritmetično in finančno precej zaostal. Capito? Prazna baharija!

* * *

Tilden Pierce je pravkar umrl v Porthsmouthu, star 103 leta. Od svojega štirinajstega leta je vsak dan močno kadil. Sedaj bo pa prišel kak zdravnik in bo rekel, da če ne bi kadil, bi živel 200 let.

* * *

Neki pisatelj priporoča pruskim ženam, da naj več ne rodijo otrok, če ne dobijo volivne pravice. Za Boga! Kdo pa bo potem volil, če se otroci ne bodejo rodili! Čemu volivna pravica, če ni volivcev!

* * *

Neki kaznenec je pred dvajsetimi leti pobegnil iz zaporov, in se je pretečeni teden zopet javil v ječi, da ga zapro. Doma so ga hoteli namreč oženiti.

* * *

Neki dr. Vail je dokazal, da so postali sivi lasje nekega pijanca, potem ko je pijačo pustil, zopet rujavi! Kaj je s tem dokazano? Nič. Kaj pa postane s sivimi lasmi takega človeka, ki ne pije?

* * *

Neka podivjana londonska sufražeta hoče nadaljevati svoj lakotni štrajk tudi na domu! Toliko časa bo stradala, da bo umrla. Habeat sibi! Prav ti je! Sicer pa ta sufrageta ni več pri zdravi pameti. Zakaj pa raje v vodo ne skoči, si vsaj trpljenje prihrani.

* * *

Soproga Clarence Andrewsa je dva meseca neprenehoma spala. Kako maloštevilnim možem je usojena taka družinska sreča!

* * *

Pregrešna ljubezen je pognala ljubeča srca v smrt — poročajo časopisi! Ha. Pregrešna ljubezen! Kaj še! Denarja nista imela.

Dalje na tretji strani.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.		NIZKE CENE.	
Moške obleke	$1.00	Ženske kiklje	50c
Moške suknje	$1.00	Ženske dolge suknje	$1.00
Jopiči	50c	Ženske obleke	$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024

A. J. DAMM, poslovodja.

Perry's Victory (All Summer 1913) at Put-in-Bay Celebration

DOUBLE DAILY STEAMER SERVICE
DETROIT—PUT-IN-BAY—SANDUSKY—CEDAR POINT

The magnificent Steel Steamers of the Ashley and Dustin Steamer Line. Str. Put-in-Bay (new) capacity 4000, Str. Frank E. Kirby. Four Boats from Sandusky, two Boats from Detroit every week day. Special trips on Sunday connecting with steamers from Cleveland, Toledo, Cedar Point and Lake Side.

Fares Week Day

Between Detroit and Put-in-Bay one way 50c, round trip same day 60c.
Between Sandusky and Put-in-Bay one way 50c, round trip same day 75c.
Between Sandusky and Detroit one way $1.00, round trip same day $1.25.
Between Detroit and Cleveland every day one way $1.25.
Str. Frank E. Kirby stops at Kelly Island and Middle Bass.

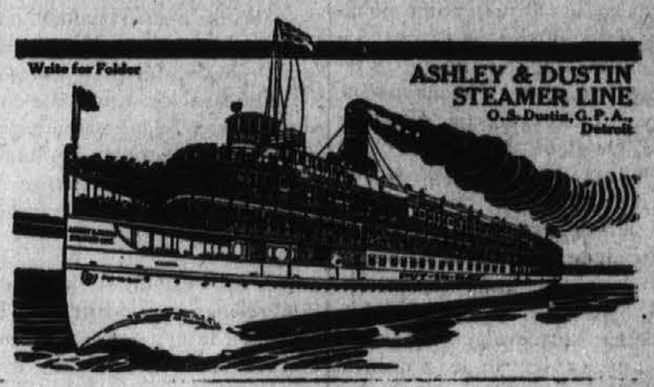

L. H. WAIN,
705 Williamson Bldg.

Loti in hiše naprodaj poceni na St. Clair Ave. v Nottinghamu. Tlakovana cesta. Lepe trte na lotu.

Vprašajte pri
L. Recher, Euclid, Ohio

Bolečine

naj si bodo kakoršnekoli, se lahko hitro odpravijo z pravočasno rabo

Severovega Gothardskega Olja

(Severa's Gothard Oil)

katero je znano kot najboljše mazilo zoper bolečine. Pomagalo je drugim — naj tudi vam pomaga Čitajte sledeči dokaz:

Sedaj zopet lahko dela.

"Takoj po rabljenju Severovega Gothardskega Olja sem se bolje počutil. Bolečina v moji nogi je kmalu izginula in v enem tednu sem lahko šel na delo. Vaše Gothardsko Olje cenim kot najboljše mazilo zoper bolečine.

Tom Tama,
Box 8, Gardiner, N. Mex

Severovo Gothardsko Olje se sedaj prodaja po 25 in 50 centov.

Neprebava,

zapeka, žolčnica in razne druge želodčne in jetrne neprilike se lahko hitro odpravijo z rabo

Severovega Zivljenskega Balzama

(Severa's Balsam of Life)

Je zelo uspešno zdravilo za zdravljenje gori omenjenih neprilik. Cena 75 centov.

Vsi lekarnarji prodajejo Severova zdravila: Zahtevajte Severovega in ne vzemite drugih. Ako jih nima lekarnar, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MART. COLARIČ, 15820 Calcutta Ave.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1243 E. 60th Street.
Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 5810 Prosser Avenue.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Avenue.
Nadzorniki: ANTON OŠTIR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIČ, 1366 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue. JOHN MAJZELJ, 6128 Glass Avenue.
Porotniki: ANT. AHČIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Pooblaščenec: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELIŠKAR, 6127 St. Clair Avenue.
Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne nakaznice pa na glavnega blagajnika.
Zvezino glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA S. D. Z.

Imena delegatinj in delegatov za II. konvencijo S.D.Z.

John Hrvat, 1123 Norwood Road	....za	številko	1
Andrej Dolenc, 6422 Varian Avenue	„	„	1
John Žulič I., 1197 East 61st St.	„	„	1
Fr. Suhadolnik I., 1167 Norwood Rd.	„	„	1
Ignac Smuk, 4706 St. Clair Avenue	„	„	1
Mihael Strniša, 5519 Carry Avenue	„	„	1
Mihael Jalovec II., 5810 Prosser Ave.	„	„	1
Josip Zupančič, 5327 St. Clair Ave.	„	„	1
Leopold Furlan, 6922 Spilker Avenue	„	„	1
John Žulič II. 5905 Prosser Avenu	„	„	1
Frank Coš, 1025 East 61st St.	„	„	1
Anton Ulčar, 1197 East 61s St.	„	„	1
Karol Šmigovec, 1431 East 51rst St.	„	„	1
Frank Kenik, 6303 St. Clair Avenue	„	„	1
Anton Žgajner, 1171 East 61st St.	„	„	1
Josip Žokalj, 6030 St. Clair Avenue	„	„	1
Fr. Suhadolnik II., 6107 St. Clair Av,	„	„	1
Albin Štemberger, 1176 E. 61st St.	„	„	1
Helena Perdan, 1114 East 63rd St.	„	„	2
Josipina Razinger, 1164 Norwood Rd.	„	„	2
Josip Kalan, 6101 St. Clair Ave.	„	„	3
John Slesinger, 5342 Homer Ave.	„	„	3
Ivana Pelan, 6131 St. Clair Ave.	„	„	4
Terezija Ahčin, 6218 St. Clair Ave.	„	„	4
Mary Sterniša, 1009 East 62nd St.	„	„	4
Ema Hočevar, 1032 East 61st St.	„	„	4
Mary Šilc, 1295 East 54th St.	„	„	4
Josefa Ogrin, 990 East 61st St.	„	„	4
Frank Butala, 6220 St. Clair Ave.	„	„	5
Jakob Kolman, 3857 Lakeside Ave.	„	„	5
John Ivančič, Nottingham, O. Box 143	„	„	6
Primož Kogoj, 6006 St. Clair Ave.	„	„	7
Alojzij Prelogar, 15513 Hale Avenue	„	„	7
Anton Cugelj, 1387 East 39th St.	„	„	7
Ignac Medved, 15511 Saranac Rd.	„	„	8
John Brodnik, 897 Addison Road	„	„	9
Josip Lunder, 974 Addison Road	„	„	9
John Eržen, 1007 East 64th St.	„	„	9
Andrej Slak, 7713 Issler Court	„	„	10
Fany Simončič, 1170 East 61st St.	„	„	11
Fany Lausche, 6121 St. Clair Avenue	„	„	11
John Tomažič, 6026 St. Clair Ave.	„	„	12
L. J. Pirc, 6119 St. Clair Avenue	„	„	12
Ivana Ivančič, Nottingham, O.	„	„	13
Josip Rus, 1306 East 55th Str.	„	„	14
John Melle, 6023 Glass Avenue,	„	„	14

Priobčeni so vsi delegatinje in delegatje izven štev. 15, katero društvo si voli na prihodnji seji svojega delegata.

Bratski pozdrav
FR. HUDOVERNIK, gl. tajnik.

Socijalisti trde, da je bila balkanska vojska najbolj brutalna med vsemi. Vsaka vojska je brutalna, kakor je Sherman rekel: "War is hell!"

* * *

V New Yorku se je neka dvanajst let stara deklica sama zastrupila. Za seboj je pustila pismo na svojega — ljubimca! To govori cele knjige. Kje so danes naši otroci? Na svetu ni več otrok.

* * *

Neumna ameriška morala. V Chicago so ženskam prepovedali kopanje, če nimajo "kiklje" povrhu "hlač" in če nimajo nogavic na sebi! Moški pa smejo skoro goli razgrajati po vodi!

* * *

Beli misijonar, ki je preživel 23 let med zamorci v sredini Afrike, se je izjavil, da so zamorci divjaki boljši ljudje kot belci. Raditega odpotuje zopet v Afriko.

* * *

V New York so dobili neko krastačo, ki je bila stara osemsto let. Djali so jo v vodo v Central Parku. V treh tednih je poginila. Osemsto let je živela, toda tri tedne v newyorški vodi — to je bilo morskemu Metuzalemu le preveč.

* * *

Nameravajo narediti novo postavo, ki bo zabranila vsem onim v Ameriko, ki imajo ploščnate noge (Plattfus). Prosimo, kdaj pa pridejo kurja očesa na vrsto?

* * *

Generalni štrajk v Milanu. 150.000 delavcev štrajka, da dobijo 5 centov več plače na dan! Kako grozna mora biti lakota, ki prisili štrajk za 5 centov! In v kakšnem položaju morajo biti delodajalci, ki pustijo za 5 centov delavca stradati.

RAZNO.

In balkanska vprašanja.

Pred par dnevi se je vršil v Petrogradu ob veliki udeležbi slovanski banket, ki je bil sklican v prvi vrsti zaradi macedonskega vprašanja. Banketu je predsedoval Bafimakov, ki je stavil z odobravanjem sprejeto resolucijo, v kateri se nasvetuje zasedanje Dardanel in Bospora s črnomorskim brodovjem. Zajezi naj se vsako prodiranje Turkov. Med Bolgarsko, Srbijo in Grško naj se sklene takoj mir in sicer na podlagi zahtev, katere sta stavili Srbija in Grška pred začetkom druge vojne. Rumunska naj se omeji na črto Silistrija-Balčik. Dalje naj Rusija z vso eneržijo nastopi proti eventualnemu vpadu Avstrije v Novi Pazar. Na Dunaju ne smejo pozabiti, da leži Rusiji gališka meja bližje, kot Novi Pazar rezidenci Habsburžanov. To resolucijo je poslal predsednik banketa ruskemu ministerskemu predsedniku in ruskemu vnanjemu ministru Sazanovu.

Boj s blaznežem.

V Rudolfsheimu je obiskal sodni zdravnik 53letnega sobnega slikarja Ivana Muellerja, da bi ga po naročilu sodišča preiskal glede njegovega duševnega stanja. Ko je Mueller zagledal zdravnika, je hotel vrati s silo zapreti, toda zdravnik je postavil nogo pred prag. Ko je Mueller to opazil, je segel po sekiri in nameril z njo zdravniku na glavo. Zdravnik je odskočil in Mueller je zaklenil vrata. Zdravnik je nato poklical policijo, toda tudi ta ni mogla udreti v stanovanje. Končno so poklicali požarno brambo. Pred vrata se je postavil z vodno cevjo. Ko je udrla policija vrata, je začela delovati brizgalnica in je delovala toliko časa, da so policaji blazneža razorožili. Kljub hudemu in močnemu curku vode pa je bil boj težaven. Mož je udaril predno je padel, s sekiro enega stražnika in ga težko ranil. Nato so odpeljali blazneža v prisilnem jopiču z rešilnim vozom v blaznico.

KJE JE Lovrenc Boštjan? Gleda krivo, je precejšne postave, star okoli 40 let, Hrvat po rodu. Odnesel mi je $24.00 in 8. avgusta popihal neznano kam. Rojaki, posebno slovenske gospodinje, varujte se takih ptičev, ki vam vse odnesejo, kar storite za nje. Kdor pozve za njegov naslov, mu bom jako hvaležna. Mrs. Mary Jereb, Box 86, Meadow Lands, Pa. Washington Co. (67)

Soba se odda v najem za enega fanta. Vprašajte 5602 Carry ave.

Poštena Slovenka išče službe najraje pri privatnih ljudeh. Sprejme službo tudi zunaj mesta. Sprejme vsako delo. M. U. 5814 Prosser ave. Cleveland, Ohio. (67)

HIŠE NAPRODAJ.

2 hiši na 40 St. za 4 dr. $4500
1 hiša na 40 St. za 2 dr. $3000
2 hiši na 45 St. za 4 dr. $3200
2 hiši na 45 St. za 3 dr. $2700
1 hiša na 49 St. za 2 dr. $2500
1 hiša na 49 St. za 4 dr. $5100
2 hiši na 51 St. za 3 dr. $4000
1 hiša na 51 St. za 3 dr. $3200
1 hiša na 53 St. za 2 dr. $3500
1 hiša na 59 St. za 3 dr. $4200
1 hiša na 60 St. za 2 dr. $3100
2 hiši na 61 St. za 3 dr. $5000
1 hiša na 66 St. za 2 dr. $3000
1 hiša na 66 St. za 1 dr. $2000
1 hiša na 67 St. za 2 dr. $3000
1 hiša na 67 St. za 1 dr. $2900
1 hiša na 68 St. za 2 dr. $2100
1 hiša na 69 St. za 2 dr. $2700
1 hiša na 70 St. za 2 dr. $2500
1 hiša na 78 St. za 2 dr. $3600
2 Hiše na Payne ave. 2 prodajalne, rent $65. Cena $6500
1 hiš ona Spencer ave. za 4 druž., rent $36.00. Cena $3800
1 hiša na Standard ave. za 4 druž., rent $36.00. Cena $3500
1 hiša na St. Clair ave. za 2 družine. Cena $4500.
1 hišo na Meta ave. za $1.550.
Imam še mnogo drugih hiš.
Več poizveste pri
Jacob Tisovec,
1156 East 60th St.

ZOPET RAZPRODAJA V COLLINWOODU.

Naznanjam, da imam v zalogi še nekaj lepih belih čevljev, nizkih in visokih, kakor tudi najbolje rujave moške čevlje sveh vrst, kakor tudi otročje čevlje. Vse se prodaja skoro za polovico manj, kakor poprej. Razprodaja se prične 25. avgusta, traja do 5. septembra. Rojake uljudno vabim, in jim bom tudi hvaležen za vsak obisk moje trgovine. (70)

JOSIP KOS,
čevljarska prodajalna,
15406 Calcutta ave. Stop 116
COLLINWOOD, O.

ZAHVALA.

Štejem si v prijetno dolžnost, da se prav iskreno zahvalim družinam Lasche, Žlindra, Grdina in John Hrvatovi za skazano mi gostoljubnost in prijaznost, s katero so me sprejeli v dragem mi Clevelandu, ter tudi vsem znankam, znancem in prijateljem, ki so me spremili na kolodvor: Kličem vam vsem: Bog vas obvaruj, na svidenje!

Marija Malovrh.

Naprodaj ste prav poceni dve peči za premog. Naprodaj je še drugo pohištvo. Vprašajte 863 E. 70th St. (67)

Soba se odda v najem za enega fanta. Vprašajte 6617 Bliss ave. (67)

Pozor.

Rojaki sedaj imate lepo priliko, da kupite hišo poceni brez popravil. Zraven sta dva lota. Prostora je še za dve hiši. Cena samo $2200. Poizvejte na 938 E. 70th St. (67)

Brivnica naprodaj 6012 St. Clair avenue. (68)

Čisto nova soba se odda v najem za enega ali dva fanta. Prav poceni se proda tudi kuhinjska omara. Vprašajte na 1217 E. 60th St. (66)

Izurjen mesar dobi trajno delo in dobro plačo, če se oglasi pri Frank Kapel, 663 E. 160 St. Mora znati nekoliko angleško. (67)

Res dobra zemlja.

Ker so bili naši rojaki ponovno ociganjeni in očifutarjeni ter zapeljani po nekaterih zemljiških agentih v Chicagi na podlagi neresničnih poročil, in ker raditega rojaki v svojo lastno škodo nimajo zaupanja tudi v poštena podjetja, izjavljamo mi na tem mestu, da povrnemo vsakemu rojaku, ki pride pogledat našo zemljo na Willard, Wis. ter pronadje, da smo poročali neresnično, vse potne stroške in vso zamudo časa.

Naša zemlja je črnikasta in nenavadno rodovitna, brez peska in močvirja. Dovolj zdrave in dobre vode. Številni potoki teko preko našega sveta. Podnebje zdravo in prijetno. Vodstvo mesta v slovenskih rokah, slovenska državna šola, pošta, prodajalne, postaja, cerkev, mlekarna blizu, kamor se mleko lahko proda za dobro ceno. Pridelki se lahko prodajo. Mesto z 1000 prebivalci blizu. Skratka: Zemlja na Willardu je najboljša, kar se jo prodaja med Slovenci, zato kupujejo tudi taki rojaki, ki so si ogledali zemljo po vseh drugih krajih. Cena $18.00 aker in ne več ne manj. Plačilni pogoji zelo lahki. Natančneje o vsem v našem slovenskem popisu Willards s slikami. Pišite še danes po katalog na Adria Colonization Company, 322 Reed St. Milwaukee, Wis. Ig. Kušljan in Leo Zakrajšek, upravnika.

Dostavek: Sedaj je najboljši čas za ogledanje, ker se na lastne oči lahko prepričate, kaj in kako raste. Mi ne dajemo kupcem krav in strojev in lotov, ker vse to velja denar, katerega mora plačati kupec, da ga agentje tem lažje preslepe, torej v svojo lastno škodo. Mi prodajamo zemljo po nizki ceni, zemljo, na kateri more farmer ugodno živeti i napredovati, kar dokazuje nad sto rojakov, ki so se na Willardu naselili dosedaj. Kupilo jih je 150. Naprodaj imamo tudi več obdelanih in deloma obdelanih farm zraven ali blizu Willarda po zelo ugodni ceni.

Soba se odda v najem za enega fanta brez hrane. 1062 E. 62. cesta.

Ne zamudite prilike.

Najlepša prilika za Slovenca, ki želi poceni kupiti hišo, je sedaj. Hiša je na 137. cesti v Collinwoodu, blizu rumene in rudeče kare, prav v prijetnem in zdravem kraju. Ima vse moderne naprave, 8 velikih sob, klet. Cena $1850, in se proda na lahka odplačila. Če si hočete hišo ogledati, vprašajte pri Frank Komidar, 623 E. 152 St. pred mostom. (66)

Severovo Gothardsko Olje.

(Severa's Gothard Oil)
Cena 25 in 50 centov.

Priporoča se za zdravljenje bolečin, katere povzroča revmatizem, hromost ali pokostnica, za zdravljenje bolečin v hrbtu, bokih ali v prsih, odrg, oteklin, okorelih sklepov ali mišic in drugih poškodb, kjer se more rabiti mazilo. Naprodaj je v vseh lekarnah ali ga pa lahko dobite od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

POZOR!

Naprodaj moja posest, dve trgovini in osem stanovanj. Majhno plačate naprej, ostanek pa tako kot rent. Za podrobnosti vprašajte W. S. Ulmer, 627 Williamson Bldg. Central 1651, Main 4537. (67)

IŠČEM strijca Martina Javornik. Nahaja se nekje v Coloradi. Če je še živ naj se oglasi, ali pa če ve kateri njegovih znancev za njega. Janez Anžin, 6219 Glass ave. Cleveland, O. (69)

NAZNANILO.

Cenjenim članom Slovenske Narodne Čitalnice se naznanja, da se vrši izvanredni občni zbor, 21. avgusta, četrtek, ob 8. uri zvečer v svojih prostorih na 61. cesti radi važne zadeve. (66) **Karol Lenče, tajnik.**

Pravi Pain Expeller lahko tudi na znotraj vživate z dobrim uspehom. Vzemite štiri kapljice s polnim kozarcem vode.

25 in 50c po lekarnah ali naravnost od

F.Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street,
New York, N.Y.

Austro-Americana
S. S. CO.
Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko

Fina podvorba, električna luč, izvrstna kuhinja, prosto vino, kabine tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki. Parniki odplujejo iz N. Y. ob 3 pop.

ARGENTINA
May 28th
OCEANIA
June 7th
MARTHA WASHINGTON
June 14th

Phelps Bros. & Co.
2 Washington St. New York, N.Y.
ali pa na priznane agente v Z. D. in Canada

Najnovejše za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškim v 6.tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne sivel. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in križicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozebline in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zastonj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHČIČ,
1092 E. 64 Street.
CLEVELAND, OHIO.

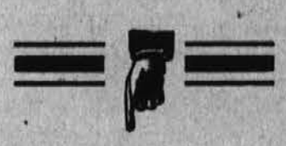

Do nadaljnega naznanila bo zobozdravniški urad dr. Kalbfleischa zaprt ob sredo popoldne v poletnih mesecih. Ob tem času pa je urad odprt ob nedeljah od 9:30 zjutraj do 12.

Dr. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.

JOHN GORNIK, Slovenski krojač, 6105 ST. CLAIR AVENUE.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in trpežnih spomladanskih in letnih oblek ter suknj. Prodajam obleke po meri in že narejene. Priporočam se slavnim slov. društvom v napravo uniform in izvršujem vsa druga krojaška narečila. Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh modnih potrebščin.

Edini založnik vseh sokolskih potrebščin.

Telefon Princeton 2402 W — Svoj k svojemu!

KRASNI
GRAMOFON
z 12 pesnimi zastonj.
$75. stroj za $38.00
90 dnij na poskušnjo zastonj
$40. stroj za $25.00
Pišite po krasen katalog
Transatlantic Co.
76 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

C. M. Mix Allotment.

Loti naprodaj poceni. Od $75.00 Takoj se plača $5.00, ostanek $2.00 na mesec. Največji dobiček je pri zemljišču.

Vprašajte pri
L. RECHER, EUCLID, OHIO.

SLOVENSKO
PODJETJE

Z naselbino rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobite danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino.

V naši popolnoma novo urejeni trgovini dobite veliko izbero, pohištva, kakor omare za obleko, kuhinjske omare, omare za porcelan, mize, stole postelje, žimnice, posteljne preproge, kovtre, raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso in juho, razne skledice, vso kuhinjsko opravo, kakor ponve, lonce, nože, vilice, žlice, in še sto in sto raznih drugih posod in priprav, ki se rabijo pri hiši.

NAŠA POSEBNOST JE: POSODE VSAKE VRSTE PO ..... 10c.

Poleg te trgovine pa imamo tudi POGREBNI ZAVOD. Sprejemamo naročila za kočije in automobile za vse prilike. Cene vedno najnižje. Postrežba točna.

Fran Zakrajšek,
SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIST.
TRGOVINA S POHIŠTVOM.
Tel. Princ. 1278-K. **6208 St. Clair-av** Tel. Princ. 1278-K

Skoro vsakdo rabi plin.

Skoro vsaka družina v Clevelandu rabi plin, v hiši in trgovini.

Zakaj?

Ker plin je cenejši kot premog ali les,
ne dela nesnage v hiši,
se hitro prižge in ugasne,
hrani denar, čas in udobnost.
Če ne rabite plina, pridite v naš urad in povejte, kaj hočete imeti.

The East Ohio Gas Company
1447 EAST 6th STREET

V divjih Kordiljerah

(Nadaljevanje romana "Ob reki Rio de la Plata")

KARL MAY

Za "Clevelandsko Ameriko" priredil L. J. P.

DRUGO POGLAVJE.

Stari puščavnik.

"Mislite? No, od orožja se že ne ločiva. Dva tako močna moža se vendar ne bodeta udala enemu samemu."

"Jaz nisem sam. Prepričajta se!"

Desierto stopi nekoliko v stran, tako da lahko vidiva, kaj je za njim. Pri nekakem vhodu v drugo sobo opazim dva Indijanca na pragu. Vsak drži v roki cev in majhno zastrupljeno puščico. To je bilo nevarno.

"Če je to vsa vaša pomoč, tedaj vam bo slaba predla," odvrnem brez strahu. "Toda poslušajte nas, saj vam še vendar nisva povedala, zakaj sva sem prišla."

"Mi ni treba. Vidva sta usiljenca."

"Toda prišla sva z miroljubnim namenom."

"Molčite! Jaz poznam tako zalego. En rudečkar je pri meni več vreden kot deset belcev, ki se po Gran Chaco klatijo in hujskajo indijanske rodove med seboj. Jaz ne trpim nobenega belca pri meni. Vsi so lopovi. In kdor je tako predrzen kot sta vidva, ta je še bolj nevaren."

"Toda motite se. Prišla sva, da vas rešiva nevarnosti. Govorim resnico. Svariti vas hočem."

"Svariti?" se zasmeje starec. "Vam ni potreba. Ljudje vaše vrste pri meni nič ne zaležejo."

"Toda, senor, vam preti nevarnost, da vas Mbokovi napadejo."

"Hvala!" reče ošabno, "toda ta laž je slabo zmišljena."

"Resnica je," odvrnem, "in zastavim lahko svojo častno besedo na to."

"Le ne mučite se! Mož kot vi, nima nobene časti, torej o častni besedi niti govora ni."

"Gospod, vi naju čimdalje bolj žalite. Da ste nas neprijazno sprejeli, lahko razlagam iz tega, ker sva prišla tako nenadoma nad vas. Enake razžaljive besede pa si moram prepovedati."

"Le ne prenaglite se," odvrne starec, "kajti ostane pri tem, kar sem rekel. Kje ste pa zvedeli, da me Mbokovi napadejo?"

"Slišala sva njih govor."

Pogleda me postrani in odvrne:

"Prepričan sem, da nista poslušala."

"Senor, skoro vas ne razumem. Saj ste vendar vi oni, kateremu pravijo el viejo desierto?"

"Da, jaz sem."

"No, torej sva na pravem mestu, ker Mbokovi so govorili o napadu na vas."

"O rad vrjamem, da bi me ti rudečkarji napadli. Tudi sem prepričan, da me hočeta vidva svariti."

"No, potem ne vidim vzroka, zakaj bi tako slabo ravnali z nama! Saj nama morate biti na vsak način hvaležni."

"Da, res je. Toda stvar je nekako taka, kot tedaj, ko je lisica hotela svariti kokoš pred podlasico, da jo je lahko sama povžila."

"Senor!" zakličem ves v jezi.

"Ha! Ne delajte se jeznega! Že vem, kaj delam. Mogoče bi šel v rešnici v vašo past. K sreči so mi pa že enkrat prej nastavili limanice, na katere sem se vsedel, in sem se le z veliko mujo oprostil. Enkrat gre tudi osel na led, in ne dvakrat. Torej vidva sta ujeta in morata izročiti orožje. Ali bodeta takoj ubogala?"

"Ne," odvrne Pena zelo odločno.

"In vi?"

To vprašanje je bilo meni stavljeno. Pravzaprav bi se moral udati, kajti konečno bi starec vseeno zvedel, da sva govorila resnico. Toda njegov razžaljiv nastop me je jako vjezil. In kdo garantira, da potem, ko sva zaprta, starec prežene Mbokove? Pri napadu postaneva tudi midva lahko ujetnika.

Temu se moram ogniti in zategadelj odvrnem s trdnim glasom:

"Ne."

"Torej se bodeta branila?"

"Da."

"Torej ste zgubljena. Stopita noter!"

Slednje besede veljajo Indijancema, ki prideta v sobo, pokleknета in dvigneta svoje pihalne cevi na naju.

"Ali imata še pogum?" vpraša starec hudomušno.

Položaj je bil seveda nevaren. Indijanec naj le nekoliko pihne v cev, pa dobiva zastrupljene puščice v telo. Toda ker vidim, da oba Indijanca cevi še nista pritisnila k ustom, odvrnem:

"Gotovo. Le poskusite, kdo bo močneji."

"Gotovo mi Ali vidite ta nož? Konica noža je zastrupljena. Samo malo vas opraskam po koži, pa ste mrtvi."

Izpod talarja pokaže nož. Naš položaj je bil jako čuden Okoli naju so mrtvaške glave, pred nama stoji mož z zastrupljenim nožem, in dva Indijanca z strupenimi puščicami. Kljub temu pa še enkrat odvrnem:

"Ha! Če hočem, tedaj bo nož za vas bolj nevaren kot za mene."

"Mož, vi ste blazen.'

"Nasprotno. Isto pamet imam kot vi, in v tem trenutku sem pri najboljši volji."

"Torej vam hočem pregnati to dobro voljo. Pazite! Jaz štejem do tri, in če dotedaj še nista oddala svojega orožja, tedaj bodeta takoj zastrupljena."

"Kar naprej! Bodemo videli."

Starec pa grozi:

"Kakor hočete! Jaz začnem. Ena — dve —"

Naprej ne more. Tri korake stojim od starca. Vidim, kako Indijanca bližata cevi ustom. Bliskoma skočim k njima, strgam cevi iz rok in jih zaženem proč, nakar primem enega in ga vržem Peni z vzklikom:

"Pena, poderi tega!"

Potem pa udarim druzega na sence, da se takoj zvrne na tla, nakar se obrnem k starcu. prenehal je šteti. Moj nastop mu je popolnoma zaprl sapo, vendar dvigne roko, da bi dregnil z nožem. Hitro ga udarim na roko, da spusti nož, nakar ga zgrabim za vrat in poderem na tla.

Obrnem se, da pogledam kje je Pena. Na rudečkarju kleči in mu stiska vrat.

"Ali je brez zavesti?" vprašam.

"Ne", odvrne, "adut le iz strahu oči zapira. Ali naj ga zabodem?"

"Ni potreba. Poiščeva vrvi, nakar zvežemo vse tri adute. Potem pa vpraša Pena:

"Kaj pa sedaj?"

"Najprvo preiščeva vse prostore; storiti morava to že iz previdnosti, ker mogoče je, da se nahajajo tu še drugi ljudje. Predvsem pa morava nazaj k vhodu, da vidiva, če se da odpreti. Vzemite luč."

Skozi hodnik greva proti vratom, ki so bila zaprta. Nobene ključavnice, nobene kljuke, nobenega zapaha.

"Sedaj sva zaprta in ne moreva ven," reče Pena. "Nevarno bo za naju."

"Nikakor ne. Četudi ne poznava mehanizma, pa imava oblast nad starim, katerega lahko prisiliva, da nama pokaže pot na prosto. Posvetite nekoliko proti stropu."

Pena posveti, pogleda navzgor in vzklikne:

"Že vidim. Dve žici, ena na levo, druga na desno. Ena žica odpira vrata, druga jih zapira. Starec je lahko iz svoje sobe vse opravljal."

Da se prepričam o istinosti, potegnem za levo žico, in res, vrata se odpro. Na potegljaj z desno žico, se pa zopet s hruščem zapro. Dalje nam ni bilo treba študirati mehanizem, ker vedela sva vse.

Indijanec, katerega je Pena podrl, zdajci opre oči. Z boječim pogledom naju opazuje. Pena ga nekaj vpraša, toda ne dobi nobenega odgovora.

"Adut molči," reče, "no, saj pa tudi ni potrebno, da bi nam odgovarjal. Našla bodeva sama, kar iščeva."

Zapustiva sobo z mrtvaškimi glavami in prideva v drugo, ki je bila večja. V njej je miza z več stoli. Na stenah visi najbolj različno orožje, noži, pištole, revolverji, puške, loki, ščiti in cevi.

Potem prideva še v večjo sobo, v kateri stoji dolga miza, in kakih dvajset stolov okoli nje. Najbrž je bila to zborovalna soba. Zraven te sobe je druga, manjša, kjer opazim surovo stesano in zaprto omaro, zraven pa mizo s pisalnim orodjem. Dalje prideva v kuhinjo. Vsa vrata so bila lesena, s ključkami in zapahi, kar je bil seveda največji čudež tu v Gran Chaco.

V nadaljni sobi dobiva omaro, napoljnjeno z raznimi steklenicami. Tu je bila najbrž puščavnikova lekarna, ker latinski napisi na steklenicah so mi pričali, da se starec peča tudi z zdravništvom. Zraven te omare pa opazim velikansko, z železom obito škrinjo, katere kljub vsemu naporu ne morem premakniti. Ko natančneje pogledam, vidim, da je pritrjena ob tla. Stari je imel tu najbrž svoje zaklade spravljene, katerih se je polakomnil el Jerno.

Skozi prihodnja vrata pridemo v jako velik, širok prostor, napolnjen z najbolj različnimi živalskimi kožami, ki so predstavljali ogromno vrednost. Stari je imel dovolj gozdov, kjer se potika vsakovrstna zverina, in Indijanci so gotovo radi zanj lovili.

Oba s Penom sva bila silno začudena. Ta viejo desierto je bil pač posebne vrste človek. Bogve kakšna usoda ga je zagnala sem v Gran Chaco. Da ni bil tu rojen, o tem sem bil prepričan, dasi je kazal tako silno nezaupljivost proti tujcem.

Prihodnja soba je zopet nekako skladišče za sedla. Več kot petdeset sedel naštejem v tej sobi. Od te sobe naprej ni bilo nobenih vrat več, toda na koncu sobe opazim nekake stopnjice. Ko prideva po teh stopnjicah na vrh, naletiva vseeno na vrata, ki so pa bila samo prislonjena. Ko vrata odpreva, se nahajava na prostem.

Torej zopet na svežem zraku. Pa ne v gozdu ali ob laguni, pač pa se razvije pred nama prostor, okoli in okoli obdan z visokim zidom, kakih petnajst čevljev visokim. Toda to ni bilo vse, kar je vzbudilo najino začudenje. Midva sva namreč prišla na pravcati vrt, z lepimi gredicami, na katerih opazim melone, cvetlice, zelenjavo in drugo. Prav na skrajnem koncu vrta pa je majhno leseno poslopje, in na vsaki strani tega poslopja pa majhna uta.

Najprvo korakam s Penom proti poslopju. Tu dobiva lopate, matike in krampe, poleg tega pa še vse drugo vrtnarsko orodje. Potem pa greva v uto. V njej je klop, na katero se Pena takoj vsede, sklene roke, me pogleda in vpraša:

"Kdo bi si kaj tacega mislil? Tu v sredini Gran Chaco dobim vrt, kjer raste najboljša zelenjava in najlepše cvetlice. To je nekaj izvanrednega, da naravnost čudež je."

V uti so bila prava, steklena okna, katera je moral starec od daleč sem prinesti. Razgled je bil krasen. Ko se nekoliko počijeva, reče Pena:

"Pojdiva še v drugo uto."

Korakava naprej med gredicami in vrtnimi poti. Uta, kateri se bližava, je bila tako z zelenjem preraščena, da nisva mogla ničesar opaziti, če se kdo nahaja notri. Raditega se pa skoro ustrašim, ko začuti iz notranjščine ženski glas.

"Tio (strijc), ali si poslal? Rada bi imela ptiča, katerega sem tako dobro pogodila."

Glas je bil mil in čist; ženska je govorila špansko. Oba naenkrat obstaneva in se pogledava.

"Sto zlodjev!" vzklikne Pena. "Senora je v uti."

"Ali pa senorita," se mu nasmejem. "Pazite na svoje srce. Sicer je pa čudno, da dobiva žensko tukaj. Najbrž je nečakinja starca, ker ga je poklicala kot strijca. Nečakinje navadno niso stare."

"Sveta nebesa! Ali greva k njej?"

"Gotovo, kajti najine korake je že slišala."

"Tio!" se oglasi drugič iz ute, "zakaj ne odgovoriš?"

"Ker ni on, katerega ste slišali," rečem jaz, ko stopim kakih pet korakov do utice. Pena mi sledi V utici sedi deklica, ki se pri pogledu na mene silno prestraši, skoči kvišku in glasno zakriči.

Polindijanka — kajti to je morala biti deklica, se je prijela z eno roko vrat ute, drugo pa je položila na srce. Videl sem jo kako se je tresa.

Oblečena je bila v dolgo belo krilo, ki ji sega do tal. Rudeč pas ji drži krilo skupaj. Gosti, črni lasje ji visijo v dveh kitah navzdol. Njen obraz je rujavkast, lepo zaokrožen, in glede lepote bi se ta deklica lahko merila z vsako evropsko lepotico.

Da se je lahno tresla, ni bila posledica njenega strahu. Živela je pač osamljena pri rudečkarjih, na kraju, kamor tujčeva noga nikdar ni stopila. In sedaj prideva midva, vsa raztrgana in umazana, kar naenkrat pred njo!

Poleg klopi, na kateri je sedela, stoji naslonjena pravkar izstreljena puška. Njena mala ročica se hitro sproži proti puški, in dočim pride v njena bleda lica zopet rudečica in se začnejo njene temne oči svetlikati, vpraša z grozečim glasom:

"Kdo ste? Kaj hočete tukaj?"

"Prosim, dajte puško vstran," odvrnem. "Midva nisva prišla kot sovražnika."

"Ali sta že govorila z mojim strijcem?"

"Gotovo."

"Da, res je," odvrne, ko položi puško proč. "Morala sta govoriti z njim, ker sicer ne bi mogla priti sem. Toda zakaj pa on ne pride?"

"Radi najinega prihoda, je moral nekaj narediti, toda kmalu nama bo sledil."

"In zakaj nista odložila svojega orožja?"

"Ker ne misliva takoj oditi. Vendar odloživa orožje, če vam je pogled na slednje neprijeten."

"Neprijeten?" reče ona, ko se ponosno zasmeje. "Mislite, da sem taka kot so vaše ženske? Jaz se ne bojim orožja, pač pa ga ljubim. Saj brez orožja tukaj niti živeti ne moremo. Toda vsedite se!"

Dalje prihodnjič.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Sledeči rojaki so pooblaščeni pobirati naročnino, naročati tiskovine in pobirati oglase v svojih naselbinah.

COLORADO.

Rockvalle, Ant. Bole, Box 18
Pueblo, L. Vidmar 2117 Abriendo ave.
Colorado City, Louis Laushin, 314 So. 6th St.
Trinidad, J. Novak, 312 W. Main St.

CALIFORNIA.

San Francisco, Jakob Laušin, 2110 — 19th St.

ILLINOIS,

Springfield, Anton Kužnik, 1201 So. 19th St.
Joliet, John Jevitz 1306 Cora St.
La Salle, in okolico, A. Strukelj 1202 Main St.
South Chicago, John Golob, 3545 — 95th St.
Waukegan, Fr. Osredkar Box 546
No. Chicago, Fr. Osredkar Box 546 586 No. Broadway.

INDIANA.

Indianapolis, Al. Rudman, 737 Holmes ave.
Clinton, John Jarc, Box 183

KANSAS,

E. Mineral, Ig. Schluge, Box 47
Kansas City, Peter Schneller, 613 North 4th St.
Breezy Hill, John Lapajne, Box 61
Radley, Kans. L. Milnar, P.O.Box 94
Mulberry, Fr. Črepinšek

MICHIGAN.

Ironwodd, Jos. P. Mavrin, 132 Luxmore St.
Mohawk in okolico, J. Kocjan Box 25

MINNESOTA.

Ely, Jos. J. Peshell Box 165
Gilbert, Louis Vesel,
Chisholm, John Arko, Box 826.

MONTANA.

Great Falls, Math Ursic, 3326 No. 6th ave.
Anaconda, M. J. Kracker, 613 E. 3rd St.
Klein, Mike Burger, Box 32
Roundup, Frank Koren, Box 489.
E. Butte, F. Bounchar, 30 Plum St.
Red Lodge, Louis Jeller, Box 47.

OHIO.

Barberton, in okolico, Al. Balant, 112 Sterling ave.
Newark, John Gabrovšek, 24 — 13th St.

OREGON.

Oregon City, M. Vidic, Box 241

PENNSYLVANIA.

Forest City, John Osolin, Box 492
Moon Run, Fr. Strmljan, Box 238.
Manor, Frank Demšar, Box 253.
Crab Tree, John Tome, Box 94.
Meadow Lands in Cannonsburg, L. Lenasi, Meadoy Lands, Box 53.
Broughton, inn okolico, Ant. Demšar, Box 135.
Johnstown, Fr. Prestavec R.D. no 2
Conemaugh, Fr. Prestavec, Box 174.
Steelton, A. Hren, 229 So. Front St.
Luzerne, A. Vozelj, 839 Bennet Se.
Pittsburgh in Allegheny, Ignav Podvasnik, 4734 Hatfield St.
Claridge in okolico A. Pratchek, Box 361 Claridge Pa.

UTAH,

Hiawatha, Black Hawk in Moreland, F. Malovitch, Box 12 Hiawatha, Utah.

WYOMING.

Rock Springs, A. Justin, Box 563 in Fr. Eršen, 750 — 9th St.
Superior, Ant. Vehar, Box 152.
Diamondville, J. Globočnik Box 35.

WASHINGTON.

Enum Claw, Jos. Malnaritch.
Issaquah, Paul Kos, Box 123
Black Diamond, G. Porenta, Box 701.

WISCONSIN.

Milwaukee in West Allis, Ant. Hren, 493 Park St. Milwaukee.
Sheboygan, John Grandič, 1119 North 8th St.

DRUŠTVA S. D. Z.

Društvo št. 1. Cleveland, Ohio.

Predsednik Iv. Avsec, 1012 E. 64 Str.; tajnik Anton Oštir, 6030 St. Clair ave.; blagajnik Ivan Babnik, 1144 Norwood R. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu v J. Grdinovi dvorani 6021 St. Clair ave. ob 2. uri popoldne. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 2. Cleveland, Ohio.

Predsednica Helena Perdan, 1114 E. 63 Str.; tajnica Jos. Razinger, 1164 Norwood Rd.; blagajnica Helena Mali, 1101 E. 63 Str. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani 6131 St. Clair ave. Zdravnik J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 3 Cleveland, Ohio.

Predsednik John Hodnik, 5611 Carry ave.; tajnik Adolf Petrič, 6127 St. Clair ave.; blagajnik Jos. Kalan, 6101 St. Clair ave. Seje se vrše vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Kogojevi dvorani na 6006 St. Clair ave. Zdravnik Dr. F. J. Kern 6202 St. Clair ave.

Društvo št. 4 Cleveland, Ohio.

Predsednica Ivana Gornik, 1075 E. 61 St.; tajnica Fany Zulič 1197 E. 61 Street; blagajnica Angela Zibert, 6124 Glass ave. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v J. Grdinovi dvorani ob 8. uri zvečer. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 5 Cleveland, Ohio.

Predsednik Frank Lenče, 6401 Bonna ave.; tajnik Frank Cvar, 3857 Lakeside ave.; blagajnik Josip Prime, 5714 Bonna ave. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani na 6131 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 6 Nottingham, Ohio.

Predsednik Jos. Kapudija, box 143. tajnik Frank Lopatič, box 465,; blagajnik John Fabec, box 143. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Jos. Drugoviču ob 9. uri zjutraj. Zdravnik Dr. F. W. D. Finke.

Društvo št. 7 Cleveland, Ohio.

Predsednik Jakob Fortuna,; tajnik Josip Berkopec, 1387 E. 39 Str.; blagajnik Pr. Kogoj, 6006 St. Clair ave. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne na 6006 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 8 Collinwood, Ohio.

Predsednik Josip Demšar, 695 E. 162 Str.; tajnik Ig. Medved, 15511 Saranac Rd.; blagajnik Al. Levar, 1018 Ivanhoe Rd. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj sol. č. v cerkveni dvorani Zdravnik dr. Fr. Fowler.

Društvo št. 9. Cleveland, Ohio.

Predsednik John Menard 1127 E. 63 St., tajnik John Brodnik 897 Addison Rd., blagajnik Jos. Lunder, 974 Addison Rd. — Seje se vrše vsako 3. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdinovi dvorani 6021 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 10 Newburg, Ohio.

Predsednik Ig. Baznik, 8117 Aetna Rd., tajnik Frank Stavec, 8117 Aetna Rd., blagajnik Jacob Jančar, 3600 E. 81 St. — Seje se vrše vsako 3. nedeljo v mesecu v John Simoničevi dvorani 3723 E. 77 St. ob 2. uri popoldne. Društveni zdravnik dr. F. Kuta, 7326 Broadway S. E.

Društvo št. 11. Cleveland, Ohio.

Predsednica Fany Hudovernik, 1243 E. 60 St., tajnica Ivana Jeršan, 1091 Addison Rd., blagajničarka Fany Turk 1127 Norwood Rd. — Seje se vrse vsak 2. torek v mesecu ob 8. uri zvečer v John Grdinovi dvorani. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern.

Društvo št. 12. Cleveland, Ohio.

Predsednik L. J. Pirc, 6119 St. Clair ave. tajnik John Tomažič, 6026 St. Clair ave., blagajnik Nik. Vidmar, 1145 E. 60 St. — Seje se vrše vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdinovi dvorani. Dr. Zdravnik dr. F. J. Kern.

Društvo št. 13. Nottingham, O.

Predsednica: Josipina Bajt, tajnica Ivana Koprivec Euclid, O., blagajničarka Ana Bojc,. — Seje se vrše vsako zadnjo nedeljo v mesecu pri br. Jos. Drugoviču, ob 2. uri popoldne. Zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

Društvo š t.14. Cleveland, Ohio.

Predsednik Anton Svete, 6013 Glass ave., tajnik Ant. Laurich, 6018 Glass ave., blag. John Mele, 6023 Glass ave. — Seje se vrše vsako 2. nedeljo v mesecu v John Grdinovi dvorani ob 9. uri zjutraj. Zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave.

Naznanilo.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bodemo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, priobčene od časa do časa v tem časopisu.

Brinjevec	zaboj 12 steklenic	$13.00
Tropinjevec	" " "	12.00
Slivovka	" " "	12.00
Cognac	" " "	12.00
Kneipovo grenko vino	" " "	6.00

CENA NA GALONE:

Slivovka	galona	$2.75
Tropinjevec	"	2.75
Cognac	"	2.75
Whiskey	"	2.00
Vino domače rdeče	"	.50

Za obila naročila se priporoča:

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Čudovita zdravljenja.

Za kronične bolezni med našimi ljudmi.

Vsi pravijo, da so ozdraveli, dočim jim drugi niso mogli pomagati.

Z električno - radičnim zdravljenjem so zopet zadobili zdravje in srečo, prosti bolečine in skrbi.

Če trpite na kakšni kronični bolezni ne odlašajte niti en dan, pač pa takoj preiščite ta zdravila.

Naj vas preiščejo zdravniki s svojimi čudovitimi aparati, in naj vam gotovo dokažejo, da tu ni ugibanja, kadar se ti moderni inštrumenti rabijo za preiskanje bolezni.

Z mikroskopom, stiskalcem krvi in X žarki gledate bolezni naravnost v obraz, in če vam je znano, kaj vam dela preglavico, tedaj je zdravljenje gotovo.

Mnogo ljudij, ki so že leta trpeli na kroničnem katarju, revmatizmu, želodcu, pljučah, na nervoznosti in krvi, ker niso hoteli vrjeti, da je kako zdravilo za nje, so prišli v ta urad kot zadnje zavetišče, in so sedaj zdravi, močni, in srečni.

Njih imena in pisma polna zahvale, so na razpolago v naših uradih. Pridite in poglejte si jih.

Ne zgubite upanja, dokler se niste posvetovali z

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,

308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. blizu 9. ceste.

Uradne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne.
od 7. zvečer do 9. zvečer.

Ob nedeljah od 10. zjutraj do 12. dopold.

Sl. občinstvu

TELEFON BELL EAST 3625-W

TELEFON CUY. CENT. 3813-W

toplo priporočam svojo lastno in na novo urejeno čistilnico za obleke, v kateri vam moremo hitreje in bolje postreči kot dosedaj.

NAŠE DELO JE GARANTIRANO PRVE VRSTE. NAŠ NAJVEČJI NAPREDEK JE NAŠE DOBRO DELO. PREPRIČAJTE SE.

FRANKS DRY CLEANING Co.

(Največja slovenska čistilnica oblek v Ohio)

55. cesta in St. Clair Ave., nasproti Lake Shore banke.

Pridemo iskat in pripeljemo na dom

KDOR HOČE DELA naj se naroči na najnovejšo knjigo.

Veliki Slovensko - Angleški Tolmač

da se bo lahko in hitro brez učitelja priučil angleščine. Knjiga obsega slov. angl. razgovor za vsakdanjo potrebo, navodila za angl. pisavo, spisovanje angleških pisem in kako se postane amerikanski državljan. Vrhutega knjiga ima dodaj največji slov. angl. in angl. slov. slovar. Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (nad 423 strani) stane $2.00 in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Edino in največje založeništvo slov. angl. in raznih slov. knjig. Pišite po cenik.